

*Les mentides
d'una gàbia de vidre*

Benaventurats els mediocres

Jaume Salvà i Lara

"¿Per què duren algunes coses, i altres que ens semblen considerablement millors s'esfumen i es perden?"

Josep Pla

En un sol mes hi ha hagut dos esdeveniments prou importants, dins el món de la imatge en moviment a Mallorca, com per dedicar-los una estoneta a cadascun. Un d'ells és la concessió de cinc beques a diversos projectes audiovisuals per part del Consell de Mallorca, però no seré jo qui en ralli perquè en som part implicada i, tot i que en tenc una opinió ben formada i contrastada, no em seria possible mantenir l'objectivitat que pertoca durant l'espai prudencial d'una pàgina.

Tanmateix, però, aprofit per donar l'enhorabona a tots i totes els que han merescut la concessió d'aquestes ajudes: enhorabona, idò.

L'altre és la II Mostra de cinema i vídeo de Palma, que ha tenguut lloc durant la darrera setmana i mitja del mes de gener en tres sessions. A l'hora que escric aquestes lletres només hem pogut assistir a dues però crec que n'hi ha prou, especialment amb la de dia vint-i-sis, com per fer una mica d'escolí. Com ja ens tenen acostumats els Artífex, la programació vessa de per tot quant a nombre de projeccions o, perquè ens entenguem, d'hores de seure a la butaca. No n'han tenguut prou amb el fet que, en l'anterior edició o les quatre felanitxeres, la gent no pogués aguantar cinc o sis hores i anàs abandonant la sala fins que, a les dues del vespre, d'un dia feiner, només quedassin quatre rates pelades; ni tampoc que l'any passat Vicenç Matas, convidat a dir dues paraules a la primera mostra ciutadana, basàs el seu discurs en criticar la desafortunada idea d'acumular fins a l'impossible. Tot això els ha estat igual i, encara que enguany hagin dividit el programa en tres sessions, cada veltlada s'allarga per motius aliens a les pròpies pel·lícules.

I aquí volia arribar. Ja és marca de la casa començar les sessions amb un espectacle més o manco abstracte de

gent felanitxera que, independentment del seu contingut, té poca o cap relació amb el motiu pel qual la gent ha acudit al cinema. Per rallar d'enguany, el primer dia, després de tancar els llums, va tenir lloc una representació (ara en diuen "performance") amb caixó de morts (?) i antena de televisió (??) clavada en la tapadora que va allargar uns vint minuts la sessió, sense que s'hagués advertit en el programa. El segon dia va ser insuperable; ja sabíem els qui ens hem relacionat alguna vegada amb els Artífexs que hi havia un especial interès, o fixació, per l'espectacle anomenat popular, aquest que ara s'usa a totes les cadenes televisives i que consisteix a exaltar la incultura i la mediocritat; ja un parell d'anys pretenien col·locar un imitador d'Elvis que feia karaoke en la mostra felanitxera (per sort de tothom aquesta idea es va abandonar) i enguany no han trobat ningú que els fes contrari: la segona sessió, la de l'anomenat cinema independent (un eufemisme per evitar el no-tan-desagradable-com-això adjectiu "aficionat") va ser oberta amb la intervenció d'un homenet que es fa dir "el pequeño Franqui". No hi ha paraules per descriure l'impacte d'aquell homenet en la gent assistent: abans d'haver pogut reaccionar ja ens havia contat quatre acudits infactibles i ja el teníem, micro en mà, imitant Frank Sinatra amb dues cançons, mentre s'anava llevant la roba fins que va quedar vestit de superman d'eurocarnaval; tot —us ho heu de creure— dins el més pur estil de la televisió fems. Altres vint minuts tudats, perquè segur que la gent —tota jove— que aquell dia va acudir a veure pel·lícules hauria pogut prescindir d'aquell patetisme cruel per part dels Artífexs.

I una darrera cosa hi podem afegir, que contribueix a fer de la mostra ciutadana un decorat de cartró pedra: els Artífexs no

tenen cap respecte ni un als realitzadors que no tinguin el producte acabat en 35 mm o en vídeo. Totes les obres realitzades en 16 mm o en súper 8 varen ser projectades, amb una tranquil·litat que escarrufa, en vídeo. D'aquesta manera, ara mateix podem fer un museu amb les millors obres pictòriques de tots els temps, a base de fotocòpies en color. És un insult per a qui fa una producció en cine de petit format (la qual cosa sempre implica una major despesa que si es fa en vídeo) que se li faci un telecine mal fet de la seva obra i es projecti en una pantalla més o manco gran amb un projector de vídeo, que generalment ho desenfoca tot i ens copeja els ulls amb uns píxels com punys. En el cas del súper 8 l'efecte és molt més greu ja que no es destria res, tot és una massa amorfa d'imprecisos contorns, que fa esvaïr qualsevol sentiment de simpatia cap al film o a qui l'ha fet amb molt d'esforç humà i econòmic. Una vergonya.

Acabant, fa falta conjuntar les pretensions de l'organització amb l'acte en si. S'han de decidir a fer pallassos o mostres audiovisuals i, si es decideixen per les mostres, respectar el públic i, sobretot, els participants i la seva obra. Perquè tafarres com aquesta, que n'hi ha moltes per aquí, pot fer que sigui vera aquella dita que diu "Benaventurats els mediocres, perquè d'ells serà el regne de Mallorca". □

